

Autoreferat

1. Imię i Nazwisko:

Radomir Miński

2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe/ artystyczne – z podaniem nazwy, miejsca i roku ich uzyskania

- 1994 – 1999 studia w Instytucie Socjologii na Wydziale Nauk Społecznych UAM, ukończone w 1999 roku uzyskaniem tytułu magistra socjologii na podstawie pracy *Socjologiczne aspekty działalności marketingowej*. Promotor: doc. dr hab. Jerzy Walkowiak; recenzent: dr Renata Suchocka.
- 1999 – 2004 studia doktoranckie na Międzywydziałowym Studium Doktoranckim WNS UAM w Poznaniu, ukończone uzyskaniem w 2005 roku stopnia doktora nauk humanistycznych w dziedzinie socjologii na podstawie rozprawy *Stosunki pracy w Polsce w dobie transformacji ustrojowej lat dziewięćdziesiątych*. Promotor: prof. dr hab. Jacek Tittenbrun; recenzenci: prof. dr hab. Wiesława Kozek, prof. dr hab. Henryk Januszek.

3. Informacje o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych

- Od 2016 roku zatrudniony na stanowisku adiunkta Uniwersytetu Humanistyczno-Społecznego SWPS w Warszawie;
- 2014 – ekspert ds. metodologii (umowa zlecenie) w badaniu pt. *Bezdomność – ukryty problem. Analiza zjawiska i systemowe sposoby radzenia sobie z nim*. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu;
- 2007-2014 – adiunkt Wyższej Szkoły Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa w Poznaniu;
- 2005-2013 – adiunkt Wyższej Szkoły Humanistycznej w Lesznie;
- 1999-2005 – referent w Zakładzie Badań i Wdrożeń Przemysłu Meblarskiego (były Ośrodek Badań i Wdrożeń Przemysłu Meblarskiego).

4. Wskazanie osiągnięcia* wynikającego z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 ze zm.):

- a) (autor, tytuł publikacji, rok wydania, nazwa wydawnictwa)

Osiągnięciem wskazanym do postępowania habilitacyjnego jest dzieło opublikowane w całości:

Radomir Miński, *Aktualność myśli Roberta Michelsa*, 2016, SCHOLAR

wraz z cyklem sześciu publikacji powiązanych tematycznie z powyższą monografią:

1. Radomir Miński, 2013, Oligarchiczny charakter partii politycznych w ujęciu Roberta Michelsa. [W:] Partie polityczne w początkach XXI wieku. Problemy rozwoju, organizacji i funkcjonowania. Winławska M. (red.). Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.
2. Radomir Miński, 2013, Przywództwo oligarchiczne i jego społeczne uwarunkowania w świetle „Partii Politycznych” Roberta Michelsa. [W:] Przywództwo polityczne w Polsce i na świecie. Hartliński M. (red.). Instytut Nauk Politycznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.
3. Radomir Miński, 2013, Przemiany poznańskich władz samorządowych w latach 2002-2010. Krążenie czy reprodukcja elit? [W:] Współczesna Wielkopolska. Część pierwsza. Zakrzewski P. (red.). WN WNPiD UAM, Poznań.
4. Radomir Miński, 2014, Żelazne prawo oligarchii Roberta Michelsa jako odpowiedź na kryzys demokracji parlamentarnej. [W:] Afirmacja czy kontestacja? Dylematy społeczeństwa kapitalistycznego w kryzysie. Galor Z., Miński R., Sałustowicz P. (red.). Societas Pars Mundi, Warszawa-Bielefeld.
5. Radomir Miński, 2014, Partie patronatu jako przykład identyfikacji mas członkowskich z przywódcą. [W:] Procesy i procedury demokratyczne w Polsce. Stelmach A. (red.). Wyd. Adam Marszałek, Toruń.
6. Radomir Miński, 2014, Robert Michels jako przedstawiciel teorii elity. Athenaeum nr 43/2014.

Jedynie fragment ostatniego artykułu, który ukazał się w czasopiśmie Athenaeum, wykorzystałem w mojej książce „Aktualność myśli Roberta Michelsa”. Natomiast treść pozostałych publikacji dostarcza właściwego kontekstu – stanowiła przygotowanie gruntu pod wydanie monografii poświęconej analizie i recepcji myśli Roberta Michelsa.

- b) omówienie celu naukowego ww. pracy i osiągniętych wyników wraz z omówieniem ich ewentualnego wykorzystania.

Moje badania nad dorobkiem niemiecko-włoskiego socjologa Roberta Michelsa rozpocząłem w dwa lata po uzyskaniu stopnia doktora. Już w 2008 roku przedstawiłem zarys mojej rozprawy habilitacyjnej Komisji Grantów Uczelnianych Wyższej Szkoły Nauk Humanistycznych w Poznaniu, która przyznała mi środki finansowe na zebranie materiałów niezbędnych do jej ukończenia. W 2009 roku brałem udział w I Ogólnopolskim Kongresie Politologii z referatem *Spoleczne uwarunkowania autokratycznego przywództwa w koncepcji Roberta Michelsa*. W kolejnych latach brałem udział jeszcze w kilkunastu konferencjach przedstawiając wyniki moich badań nad dorobkiem tego uczonego. Systematycznie ukazywały się również moje artykuły na ten sam temat.

O napisaniu monografii poświęconej dorobkowi niemiecko-włoskiego socjologa Roberta Michelsa zadecydowało kilka czynników. Po pierwsze fakt, że w polskiej myśli społecznej bogaty dorobek Michelsa został zredukowany do słynnego żelaznego prawa oligarchii, ujawniającego rozdźwięk między przywódcami a szeregowymi członkami organizacji. Tymczasem wyniki moich badań pozwalają stwierdzić, że Michels położył także podwaliny pod rozwój socjologii partii politycznych i walnie przyczynił się do rozwoju nauk o organizacji. Jego flagowe dzieło znane jako *Political Parties* stało się punktem wyjścia wielu empirycznie zorientowanych prac badawczych w Niemczech (R. Mayntz 1959; R. Ebbinghausen 1969) we Włoszech (F. Tuccari 2012; C. Malandrino 2013) oraz w Stanach Zjednoczonych (P. Selznick 1949; S.M. Lipset 1962; N. Smelser 1976). Po drugie napisanie książki wynikało z chęci krytycznego opracowania myśli Roberta Michelsa pod kątem jej znaczenia i aktualności, jak również włączenia w toczący się dyskurs elityzmu (m.in. E. Wiesendahl 2007; T. Genett 2008; P.S. Tolbert 2010; F. Tuccari 2013). Wybór tego tematu wydał mi się tym bardziej uzasadniony, że nie doczekał się on w polskim piśmiennictwie szerszego opracowania, w przeciwieństwie do dwóch innych twórców teorii elit: w 1996 roku Marek Żyromski opublikował książkę poświęconą myśli Gaetano Moski a w 2001 roku Małgorzata Stefaniuk opublikowała monografię Vilfreda Pareto. Zatem z założenia moja książka wypełnia istniejącą dotychczas lukę w recepcji elityzmu w polskich naukach społecznych.

Kilkuletnie badania dorobku oraz publikacji poświęconych twórcy „żelaznego prawa oligarchii” zaowocowały liczącą ponad trzysta stron monografią zatytułowaną „Aktualność myśli Roberta Michelsa”. Książka ukazała się pod koniec 2016 roku

nakładem renomowanego Wydawnictwa Naukowego SCHOLAR, dzięki wsparciu finansowemu Uniwersytetu SWPS.

Znajomość zarówno dorobku oraz biografii Roberta Michelsa, jak i ogromnej liczby poświęconych mu publikacji (bibliografia mojej książki obejmuje blisko dwieście pozycji) pozwoliły na napisanie rozprawy obejmującej nie tylko odniesienie do życia tego niemiecko-włoskiego socjologa – czemu poświęcony jest pierwszy rozdział mojej książki. W rozdziale drugim przedstawiłem szeroki wachlarz zainteresowań badawczych Michelsa – obejmujący problematykę ruchów społecznych: feminizmu i ruchu robotniczego oraz historię Włoch. W rozdziale trzecim omówiłem kontekst historyczny powstania głównego dzieła Michelsa *Zur Soziologie des Parteiwesens* (dalej *Political Parties*) poświęconego funkcjonowaniu partii politycznych w demokracji parlamentarnej. Ten rozdział mojej książki jest kluczowy, albowiem zawiera analizę warsztatu badawczego tego uczonego. Dzięki wykorzystaniu niemieckiego i anglojęzycznego wydania flagowego dzieła Michelsa udało się ukazać jego demaskatorski charakter – efekt realizacji dociekań socjologa zagląającego za fasadę oficjalnych mechanizmów funkcjonowania organizacji politycznych. Kolejny – czwarty rozdział zawiera analizę myśli Michelsowskiej – wskazałem w nim nurty szkół socjologicznych obecnych w stylu myślenia twórcy „żelaznego prawa oligarchii”. Piąty – najobszerniejszy rozdział mojej książki mieści recepcję myśli Michelsowskiej przed i po drugiej wojnie światowej. Wskazałem w nim również nieliczne, aczkolwiek obecne w literaturze polskojęzycznej, nawiązania do spuścizny Roberta Michelsa. Ostatni – szósty rozdział stanowi nawiązanie do tytułu rozprawy i zawiera podsumowanie w postaci wyspecyfikowania trzech pól badawczych, na których odwołania do „żelaznego prawa oligarchii” Michelsa stanowią punkt wyjścia analiz zjawiska określanego w literaturze jako przemieszczenie celów organizacji – polegającego na tym, że programowe cele istnienia organizacji zostają wyparte przez cele będące odzwierciedleniem interesów jej personelu – zwłaszcza liderów.

Dotychczas w Polsce R. Michels był jednoznacznie kojarzony z elityzmem i żelaznym prawem oligarchii, podczas gdy w zachodniej literaturze można odnaleźć znacznie więcej wątków nawiązujących do jego myśli. W Stanach Zjednoczonych Michels uchodzi za odkrywcę zjawiska przemieszczenia celów organizacyjnych i należy dla klasyków socjologii organizacji. Z kolei w Europie (głównie Niemcy, Włochy, Francja) jest odczytywany jako krytyk demokracji.

W książce zweryfikowałem rzeczywisty stosunek Michelsa do demokracji, ujawniając prowokacyjny zamysł, z jakim zostało napisane jego flagowe dzieło. Intencją Michelsa było zmuszenie czytelnika do refleksji nad deficytami ustroju demokratycznego w społeczeństwie masowym. To właśnie z tego powodu książkę *Political Parties* Seymour Martin Lipset określił „najpotężniejszym orężem w arsenale wolności”. Z uwagi na dyskursywny charakter recepcji Michelsa, w monografii wskazuję na dwutorową interpretację myśli tego uczonego: krytyczną – powiązaną głównie z badaczami niemiecko i włoskojęzycznymi oraz praktyczną – powiązaną z badaczami anglosaskimi. Zastosowanie takiego podejścia pozwala rozszerzyć dominujący w polskim dyskursie wizerunek Michelsa jako elitysty, a jego myśl odczytywać szerzej: jako krytyczną analizę degeneracji ruchów społecznych.

Sądzę, że nowatorskim wkładem mojej książki jest wzbogacenie jednoznacznie elitystycznej proveniencji Michelsa poprzez ekspozycję wybitnie socjologicznego warsztatu tego uczonego. Omówienie rozszerzonej recepcji myśli Michelsowskiej, zwłaszcza po II wojnie światowej, pozwoliło na wskazanie pól analiz, w których odniesienia do myśli tego uczonego pozostają nadal aktualne i pozwalają badaczom śledzić występowanie swoistego „fatum organizacyjnego”. Ilość badań, przywołanych w rozdziale piątym monografii, realizowanych głównie w Stanach Zjednoczonych i Niemczech, jest na tyle imponująca, że z powodzeniem można mówić o aktualności „żelaznego prawa oligarchii” i perspektywy elitystycznej. W toku analizy ustaliłem, że współcześnie myśl Michelsowska stanowi:

- *background* badań nad demokracją liberalną;
- paradygmatem badań korporacji biznesowych;
- punkt wyjścia do badań nad zjawiskiem degeneracji ruchów społecznych.

Zasadniczym wnioskiem, płynącym z lektury książki „Aktualność myśli Roberta Michelsa” jest to, że niemiecko-włoskiego uczonego nie należy łączyć jedynie z politologią, albowiem ze wszystkich trzech „ojców założycieli” elityzmu (Mosca, Pareto, Michels), to właśnie on zastosował podejście najbardziej socjologiczne – zarówno w warstwie teoretycznej jak i empirycznej.

Biorąc pod uwagę fakt, że na Zachodzie myśl Michelsa jest przedmiotem badań historyków myśli społecznej, socjologów polityki i organizacji oraz samych politologów, moja książka stanowi nowe spojrzenie na dorobek Michelsa i może być uzupełnieniem spisu lektur w ramach kursów historii myśli socjologicznej, teorii elit i ruchów społecznych.

Monografia „Aktualność myśli Roberta Michelsa” powstała dzięki materiałom uzyskanym w trakcie wyjazdów naukowo-badawczych – kwerend bibliotecznych w berlińskich bibliotekach: Freie Universität Berlin, John F. Kennedy Institute, Sozialwissenschaften, zrealizowanych w latach 2012-2014.

Efektom moich studiów nad dorobkiem Michelsa, które nie zostały odzwierciedlone w książce, jest artykuł, który zostanie opublikowany w 2017 roku w *Studiach Socjologicznych*, nt. ewolucji władzy wykonawczej w Unii Europejskiej – od socjaldemokracji do socjalbiurokracji. Stawiam w nim tezę mówiącą o wystąpieniu zjawiska przemieszczenia celów organizacyjnych i oderwaniu się elit politycznych od europejskich mas. Poszukiwanie momentu, w którym nastąpiło przemieszczenie celów organizacyjnych w instytucjach unijnych, wymaga z pewnością dalszych poważnych badań. Nie ulega jednak wątpliwości, że ostatnie lata zjednoczonej Europy to prymat integracji funkcjonalnej (ekonomicznej) nad jej charakterem politycznym, a już z pewnością nad płaszczyzną kulturową. Z tego względu, zaproponowana przez Michelsa perspektywa badań degeneracji ruchów społecznych jest owocna poznawczo również w przypadku zrewidowania znaczenia i roli pełnionej przez europejskie elity polityczne.

5. Omówienie pozostałych osiągnięć naukowo – badawczych

Ostatnie lata moich studiów, poprzedzające opublikowanie monografii poświęconej myśli Roberta Michelsa, siłą rzeczy zdominowane były przez prace nad jej ukończeniem, co zdeterminowało główny obszar moich zainteresowań naukowych obejmujący zagadnienia z zakresu klasycznej myśli socjologicznej ze szczególnym uwzględnieniem elityzmu. Jednak początki mojej refleksji nad myślą klasyków socjologii sięgają jeszcze studiów magisterskich i wykładów prowadzonych przez prof. dr hab. Stanisława Kozyra-Kowalskiego. Pomimo wybitnie empirycznego zacięcia, już w trakcie pisania pracy magisterskiej, doszedłem do przekonania, że kluczem do prawidłowej pracy naukowej jest myślenie empiryczne w kategoriach teoretycznych. Realizując badania niezbędne do ukończenia rozprawy doktorskiej – poświęconej stosunkom pracy – studiowałem pisma klasyków socjologii gospodarki: Maxa Webera i Karola Marksa. Kulminacyjnym momentem moich prac badawczych z tamtego okresu było opublikowanie książki: *Stosunki pracy w sektorze MŚP na przykładzie Kępińsko-Ostrzeszowskiego Zagłębia Meblowego*, zawierającej analizę zróżnicowania społecznego w oparciu o socio-ekonomiczną teorię własności.

Z czasem ku elityzmowi pchnęła mnie chęć wyjścia poza obszar analiz stosunków ekonomicznych i objęcie oglądem badawczym relacji społecznych, powstających między aktorami podsystemu politycznego. Zwrot moich zainteresowań badawczych w tym kierunku nastąpił dzięki inspiracjom czerpanym z wykładów i publikacji prof. dr hab. Marka Żyromskiego, od lat zajmującego się teoriami elit. Jednym z efektów moich studiów literaturowych poświęconych elityzmowi i Robertowi Michelsowi była seria artykułów, które poprzedziły wydanie monografii poświęconej temu badaczowi. Są to artykuły naukowe ukazujące się w latach 2013 – 2017, m.in. na łamach takich czasopism jak: „Athenaneum” czy „Kultura i Społeczeństwo”. Uzupełnieniem ich są wystąpienia konferencyjne i publikacje materiałów pokonferencyjnych w pracach zbiorowych w latach 2011-2017 (Załącznik nr 3.II.A).

Publikacje o charakterze teoretycznym, poświęcone m.in. oligarchicznej strukturze władzy w partiach politycznych, stanowiły punkt wyjścia dla zastosowania perspektywy elitystycznej w analizie przemian poznańskich władz samorządowych w latach 2002-2010. Dzięki zastosowaniu modelu mobilności społecznej Michelsa udało się określić, czy w przypadku poznańskich władz samorządowych dochodzi do cyrkulacji, czy reprodukcji elit. Wyniki analizy, przedstawionej w artykule *Przemiany poznańskich władz samorządowych w latach 2002-2010. Krążenie czy reprodukcja elit?* potwierdziły tezę o reprodukcyjnym charakterze „zmian” w elicie władz lokalnych, czyli odtwarzaniu jej składu głównie z własnych szeregów, bez sięgania po jednostki należące do niższych warstw społecznych.

Drugim nurtem moich zainteresowań naukowych jest zróżnicowanie społeczne w teorii i empirii, ze szczególnym uwzględnieniem stosunków własności jako podstawy wyznaczania miejsca jednostek i grup społecznych w strukturze społecznej. Tym zagadnieniom poświęciłem pierwsze lata pracy po uzyskaniu stopnia doktora współpracując m.in. z prof. dr hab. Jackiem Tittenbrunem oraz dr hab. Zbigniewem Galorem w kilkunastu projektach badawczych i uczestnicząc w konferencjach naukowych (Załącznik 3.II.G. pkt. 11-13). Efektem tej współpracy jest seria artykułów poświęcona różnym kategoriom społecznym i ich miejscu w strukturze społecznej, m.in. duchowieństwu, przedsiębiorcom (Załącznik 3.II.B).

Zainteresowanie strukturą stanową społeczeństw, przede wszystkim pozycją duchowieństwa, znalazło swój wyraz w aktywnym udziale w latach 2007 – 2008 w międzynarodowych konferencjach naukowych organizowanych przez polskich, czeskich i ukraińskich religioznawców (Załącznik 3.II.I). Eksploracja zjawisk

powiązanych ze sferą wiary pozwoliła na postawienie tezy, że o ile ewolucję religijności wiernych można w satysfakcjonujący sposób wyjaśnić przy pomocy teorii sekularyzacji, koncepcji religii cywilnej czy też tezy o prywatyzacji religii, o tyle w niewielkim stopniu pozwalają one tłumaczyć zmiany zachodzące w Kościele jako instytucji (m.in. fenomen społeczny Radia Maryja, imperium Ojca Rydzyka). Analizie tych zagadnień poświęciłem artykuł zatytułowany *Polish church – between religion, society and economy*, który ukazał się w czasopiśmie „Sacrum et Profanum” (nr 4 2009). Przedstawiłem w nim propozycję teoretycznego opracowania przemian zachodzących wewnątrz Kościoła, zgodnie z perspektywą określaną jako ekonomia religii, której reprezentantem jest socjolog Peter L. Berger. Zgodnie z tym stanowiskiem, w sytuacji, gdy na religijnym rynku działa wielu aktorów, zachodzi konieczność wyprofilowania własnej tożsamości. Jak ujmuje to Berger – pluralizm religijny wzmacnia potrzebę wyrazistego ukazania wyrazistego profilu – czego znamienitym przykładem jest właśnie tzw. imperium Ojca Rydzyka.

Kolejny obszar moich zainteresowań badawczych wymagał skoncentrowania się na takich zjawiskach jak: przedsiębiorczość, partycypacja pracownicza. Tym zagadnieniom poświęciłem kilka odrębnych artykułów (Załącznik 3.II.A i B). Studiując problematykę wykluczenia społecznego w kontekście przedsiębiorczości społecznej podjąłem tematykę Korporacji Spółdzielni Mondragon. Jest to zlokalizowane w kraju Basków (Hiszpania), znane na całym świecie, skupisko około trzystu spółdzielni (kooperatyw), dających zatrudnienie blisko dziewięćdziesięciu tysiącom pracowników, uznawane za najznamienitszy przykład alternatywy wobec modelu uprzemysłowienia kapitalistycznego. Dzięki uzyskiwanym wynikom ekonomicznym uważa się je za największy sukces demokratycznego zarządzania i (współ)własności pracowniczej. Analiza stosunków własności w spółdzielniach Mondragon, przedstawiona w referacie wygłoszonym na odbywającej się w 2014 roku w Łomży konferencji pt. „Różnorodność form spółdzielczości we współczesnym świecie”, ujawniła, że pomimo uspołecznienia środków produkcji, nie doszło tam do zniesienia prywatnej własności siły roboczej, co stanowi wystarczającą przesłankę występowania różnic klasowych, jak i samych klas społecznych w Mondragon. Wyniki swoich ustaleń przedstawiłem w artykule *Stosunki własności w Korporacji Spółdzielni Mondragon* opublikowanym w czasopiśmie „Ekonomika i Organizacja Przedsiębiorstwa” (Nr 6 (773) czerwiec 2014).

Owoce współpracy nad problematyką wykluczenia społecznego, było opublikowanie w 2014 roku książki „Afirmacja czy kontestacja? Dylematy społeczeństwa kapitalistycznego w kryzysie”, której byłem współredaktorem wspólnie z dr hab. prof. US Z. Galorem i dr hab. prof. SWPS P. Sałustowiczem. (Załącznik 3.II.C). Jest to książka mieszcząca teksty świadczące o tym, że obywatelom jest coraz trudniej przyjmować afirmatywną postawę wobec rażących dysproporcji w dochodach, jak i podziale bogactwa oraz wobec wielowymiarowych konsekwencji kryzysów obciążających „zwykłych ludzi” a nie ludzi bogatych. Książka mieści również mój artykuł, w którym stawiam tezę, że „żelazne prawo oligarchii” Michelsa stanowi odpowiedź na kryzys demokracji parlamentarnej. Krytyczną refleksję Michelsa można współcześnie odczytać albo jako mechanizm ekskluzji społecznej – emancypacji liderów spod demokratycznej kontroli a w skrajnym przypadku do wykluczenia mas z udziału we władzy, albo jako mechanizm służący poprawie funkcjonowania demokracji – optymalizacja selekcji jednostek najlepiej przygotowanych do sprawowania władzy.

Ostatnim nurtem moich zainteresowań badawczych, stanowiącym warsztatowe tło dla pozostałych, jest metodologia badań społecznych. Korzenie tych zainteresowań naukowych sięgają jeszcze studiów magisterskich i ukończonej specjalizacji *Praktyczne zastosowania socjologii* prowadzonej pod kierunkiem docenta dr hab. Jerzego Walkowiaka – mojego późniejszego promotora pracy magisterskiej.

W mojej działalności naukowej dużą rolę odgrywają badania, co od 2008 roku wyraża się w moim uczestnictwie w szeregu projektów badawczych. Pierwsze doświadczenia na tym polu zdobywałem jako członek Zespołu Badań Socjoekonomicznych WSNHiD kierowanego przez prof. dr hab. Jacka Tittenbruna. Następnie, w latach 2010-2012 brałem udział w projekcie badawczym dr hab. Zbigniewa Galora „Margines Społeczny Poznania i dynamika jego zmian”, realizowanym przez Międzyrodowiskową Grupę Badawczą afiliowaną przy Obywatelskim Instytucie Monitoringu i Rekomendacji (OIMiR) i WSNHiD w Poznaniu. Równolegle, w latach 2011-2012 brałem udział w Projekcie Systemowym – 1.18 „Tworzenie i rozwijanie standardów usług pomocy i integracji społecznej”, Działanie 1.2 Wsparcie systemowe instytucji pomocy i integracji społecznej, Priorytet I Zatrudnienie i integracja społeczna POKL, współfinansowanym ze środków UE w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, realizując Lokalne Diagnozy

Systemu Pomocy Osobom Bezdomnym w gminach: Lwówek, Białogard i Stargard Szczeciński. Brałem również udział w I i II etapie ewaluacji procesu wdrażania standardów pracy socjalnej w polskich gminach.

W 2013 roku rozpoczęła się moja regularna współpraca z Fundacją Pomocy Wzajemnej Barka w Poznaniu, na zlecenie której realizuję badania ewaluacyjne i diagnozy lokalne w projektach finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego (Załącznik 3.II.G).

Łącznie w latach 2008-2017 uczestniczyłem w blisko dwudziestu projektach badawczych, jako członek bądź kierownik zespołu badawczego oraz autor i współautor blisko dwudziestu diagnoz lokalnych i raportów ewaluacyjnych (Załącznik 3.II.G. – udział w badaniach udokumentowany listami referencyjnymi).

Moje zainteresowania metodologiczne i doświadczenie zdobyte w trakcie badań terenowych wykorzystałem podczas prowadzonych przeze mnie wykładów i ćwiczeń z przedmiotów powiązanych z warsztatem badacza społecznego (m.in. statystyka oraz metody i techniki badań społecznych). Opublikowałem również artykuł nt. zastosowania wywiadu pogłębionego (IDI) w badaniach ewaluacyjnych w „Przeglądzie Socjologii Jakościowej” (Tom XIII Numer 4), co zamierzam kontynuować w trakcie dalszych studiów i publikacji o charakterze metodologicznym (Załącznik 3a. Lista publikacji. Artykuły: 2). Realizację tego zamierzenia silnie wiązę z afiliacją Polskiego Towarzystwa Ewaluacyjnego, którego jestem członkiem od 2017 roku (Załącznik 3.III.H).

Swoje doświadczenie badawcze i wiedzę metodologa wykorzystuję współpracując okazjonalnie, m.in. w charakterze eksperta ds. metodologii z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Poznaniu (Załącznik 3.III.M).

6. Osiągnięcia w opiece naukowej i dydaktyce

Metodologiczny nurt moich zainteresowań naukowych z powodzeniem wykorzystałem sprawując opiekę naukową w charakterze promotora 91 prac licencjackich oraz 74 magisterskich, z których kilka doczekało się wyróżnienia.

Bezpośrednio po uzyskaniu stopnia doktora w 2005 roku powierzono mi opiekę merytoryczną nad pierwszymi pracami licencjackimi najpierw w WSH w Lesznie a następnie w WSNHiD w Poznaniu. Ukierunkowanie moich zainteresowań pod kątem metodologicznym znalazło uznanie wśród studentów, a efektem współpracy było uzyskanie w 2009 roku wyróżnienia przez jedną z moich dyplomantek za pracę

poświęconą formom parareligijnym w kulturze masowej. Doceniając moje zaangażowanie w opiekę merytoryczną nad realizowanymi pracami dyplomowymi, w kolejnych latach powierzono mi również prowadzenie seminariów magisterskich na kierunku socjologia w WSNHiD w Poznaniu. W efekcie kilkuletniej współpracy ze studentami wyróżnione zostało kolejnych 5 prac magisterskich na kierunkach pedagogika i coaching oraz dyplomowych na kierunku pedagogika (Załącznik 3.II.I). Wypromowaniu kilkudziesięciu magistrantów i dyplomantów towarzyszyło uczestnictwo w charakterze recenzenta w ponad stu obronach prac dyplomowych i magisterskich.

Oprócz prowadzenia seminarium dyplomowego i magisterskiego, moje osiągnięcia dydaktyczne wiążą się z prowadzeniem wykładów i ćwiczeń z kilkunastu przedmiotów, które dają się pogrupować w następujące obszary: 1) metodologia badań, analiza danych i statystyka, 2) makrosocjologia i socjologia gospodarki, 3) socjologia pracy, zarządzanie zasobami ludzkimi, 4) teorie i metody pracy socjalnej, 5) problemy społeczne i pedagogika resocjalizacyjna.

Z powyższym wiązało się przygotowywanie i autorstwo sylabusów przedmiotów oraz tzw. modułów kształcenia. Opracowałem autorskie programy dwóch modułów realizowanych na kierunku kulturoznawstwo w WSNHiD w Poznaniu. Były to: metodologia badań kulturoznawczych – na pierwszym stopniu studiów, oraz praktyczne zastosowania badań etnograficznych – na drugim stopniu studiów (Załącznik 3.II.Q. Informacja o działalności organizacyjnej. Autorstwo sylabusów modułów kształcenia).

Od rozpoczęcia działalności dydaktycznej byłem poddawany regularnym ocenom – najpierw w ramach hospitacji a następnie ewaluacji prowadzonych zajęć. Przez ostatnie lata pracy w WSNHiD (obecnie Collegium Da Vinci) uzyskiwałem wysokie oceny w ankietach ewaluacyjnych – przeważnie uzyskując w każdej kategorii oceny powyżej średniej dla całej uczelni (Załącznik nr 4. Wyniki Ankiety ewaluacyjnych).

7. Działalność popularyzująca naukę

Po uzyskaniu stopnia doktora, moja działalność na rzecz popularyzacji nauki realizowana była w czterech obszarach:

I) udział w konferencjach;

II) prowadzenie warsztatów i szkoleń dla pracowników sektora meblarskiego;

III) reprezentowanie Uczelni w audycjach telewizyjnych;

IV) regularna współpraca z ramienia WSNHiD (obecnie Collegium Da Vinci) z uczelniami, szkołami podstawowymi i ponadpodstawowymi.

Obok działalności publikacyjnej, w latach 2006-2015, aktywnie uczestniczyłem w międzynarodowych jak i krajowych konferencjach naukowych w roli referenta. Można wskazać cztery obszary w jakich zamyka się problematyka konferencji, w których brałem udział: zróżnicowanie społeczne, religioznawstwo, przywództwo partyjne, spółdzielczość i przedsiębiorczość (Załącznik nr 3.II.I).

Łącznie w latach 2006-2015 uczestniczyłem w około dwudziestu konferencjach naukowych z czego cztery miały charakter międzynarodowy (Czechy, Ukraina) Ponadto, byłem współorganizatorem dwóch konferencji: jednej o zasięgu ogólnopolskim (w charakterze sekretarza) oraz drugiej o znaczeniu lokalnym (jako współorganizator).

Jeszcze w trakcie studiów – zbierając materiały niezbędne do napisania pracy magisterskiej – prowadziłem szkolenia i kursy dla meblarzy. W latach 1998-1999 były to szkolenia nt. marketingu dla pracowników i właścicieli fabryk mebli, prowadzone w trakcie kursów organizowanych przez Zakład Badań i Wdrożeń Przemysłu Meblarskiego (były Ośrodek Badawczo Rozwojowy Meblarstwa). Ponadto, od 2010 roku, wspólnie z dr Mikołajem Łuczakiem, brałem udział z ramienia WSNHiD w kilku projektach o charakterze szkoleniowym (Załącznik nr 3.II.I.pkt. 1 i 2).

W roku 2007 dziekan WSNHiD dr hab. Janusz Karwat powierzył mi udział z ramienia Uczelni w Studiu Wyborczym prowadzonym przez WTK w Poznaniu. Reprezentowałem Uczelnię w dyskusjach na aktualne, społeczne tematy w audycjach pt. „Otwarta Antena” emitowanych w latach 2014-2016 (Załącznik nr 3.III.Q).

Począwszy od roku 2008 brałem udział w rozmaitych wydarzeniach przygotowywanych przy współpracy z instytucjami edukacyjnymi, głównie szkołami podstawowymi i ponadpodstawowymi. Wspólnie z dr Anitą Basińską byliśmy m.in. współorganizatorami „Dnia otwartego z pedagogiką” oraz reprezentowaliśmy WSNHiD w kilku projektach edukacyjnych (Załącznik nr 3.III.Q).

Interesującą okazją do popularyzacji nauki był projekt kin Helios przygotowany we współpracy z Gazetą Wyborczą „Kino na temat”, skierowany do uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Uczestniczyłem w nim jako ekspert z ramienia WSNHiD, moderując dyskusje z młodzieżą, m.in. nt. roli autorytetów (film: Wałęsa –

człowiek z nadziei), godności prawa do życia ludzi niepełnosprawnych (film: Chce się żyć) oraz lekcji samodzielności (film: Imagine).

8. Informacja o działalności organizacyjnej

Po uzyskaniu stopnia doktora, pracując na dwóch uczelniach: Wyższej Szkole nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa w Poznaniu oraz Wyższej Szkole Humanistycznej w Lesznie, włączałem się aktywnie w ich działalność organizacyjną. Pierwsze doświadczenia na tym polu zbierałem pracując w latach 2008 – 2014 w komisjach dyplomowych na studiach I i II stopnia w WSNHiD w Poznaniu oraz WSH w Lesznie. Nadal biorę udział w pracach komisjach dyplomowych na studiach I i II stopnia w Collegium Da Vinci w Poznaniu oraz Uniwersytecie SWPS w Warszawie.

Pierwszą, w pełni autonomiczną funkcją, było powierzenie mi w 2008 roku kierownictwa merytorycznego nad terenowymi praktykami studenckimi na kierunku socjologia WSNHiD w projekcie *Warsztaty Twórczej Diagnozy Społecznej kompetencji i potrzeb mieszkańców gminy Lubasz*, zorganizowanym przez Stowarzyszenie „Bliżej Siebie i Natury” oraz Szkołę im. I.J. Paderewskiego „Edukacji Lubasz” w Lubaszu w ramach akcji społecznej „Masz głos, masz wybór”. Dzięki pełnieniu tej funkcji, zdobyłem doświadczenie w realizacji badań terenowych, czerpiąc naukę kierowania zespołem od liderów Stowarzyszenia „Bliżej Siebie i Natury” w Lubaszu. Moja praca polegała na koordynacji badań terenowych, prowadzeniu warsztatów metodologicznych dla studentów oraz realizacji wywiadów z mieszkańcami gminy (Załącznik nr 3.II.G. pkt.14).

W swojej karierze dydaktycznej pełniłem różne funkcje organizacyjne, m.in. koordynatora ds. Krajowych Ram Kwalifikacji w Wyższej Szkole Humanistycznej im. Króla Stanisława Leszczyńskiego w Lesznie, oraz koordynatora praktyk studenckich w Wyższej Szkole Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa w Poznaniu (Załącznik nr 3.III.Q).

Moje doświadczenie koordynatora ds. Krajowych Ram Kwalifikacji zostało docenione przez władze uczelni poznańskiej. W 2013 roku brałem udział w przygotowaniu Raportu Samooceny Jednostki dla Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach akredytacji prowadzonej na kierunku pedagogika WSNHiD w Poznaniu. (Załącznik nr 3.III.Q. Inna działalność pkt.7).

